

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 stycznia 2020 r.

ZP-KNPS.431.6.46.2019.MB1

Pani
Dorota Rokicka
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Żórawinie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 18, 19 listopada 2019 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żórawinie, Al. Niepodległości 15, 55-020 Żórawina z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 18 listopada 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2019 r.

Jednostką kieruje Pani Dorota Rokicka zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 1 stycznia 1999r. na stanowisku Kierownika GOPS w Żórawinie.

- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik Ośrodka, na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Żórawina Nr 8/2009 z dnia 20 maja 2009 r., wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawiania pogrzebu (pkt 15).

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, że w kontrolowanym okresie nie było osób i rodzin ubiegających się o przyznanie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a w razie zaistnienia potrzeby osoba taka zostanie skierowana do ŚDS w Kątach Wrocławskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W Gminie Żórawina zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Kierownik Ośrodka, osobom zainteresowanym zgłaszającym się do Ośrodka pracownicy socjalni na bieżąco udzielają informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz o możliwości uzyskania pomocy w tym zakresie w Punkcie Pomocy Prawnej.

Ośrodek kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy).

Kierownik GOPS w Żórawinie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik GOPS w Żórawinie spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w GOPS. Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych. W GOPS w Żórawinie średnia płaca zasadnicza brutto za miesiąc październik

przeprowadzone na nieobowiązującej części X kwestionariusza wywiadu środowiskowego, zamiast na części VII kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

Zgodnie z § 10 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1788) – w treści obowiązującej od dnia 11.09.2016 r., w przypadku ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wypełnia część VII kwestionariusza wywiadu.

2. W sprawach nr 2 (A.G.) i nr 3 (A.J.) rodziny, które poniosły straty w gospodarstwie domowym i znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji (w związku z uszkodzeniem dachu na budynku mieszkalnym oraz pożaru garażu i kotłowni), w której nie mogły zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki własne przedmiotowe dokumentacje nie były kompletne. W aktach spraw brakowało dokumentów potwierdzających sytuację materialno-bytową rodziny zgodnie z wykazem dokumentów zawartych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu, jednakże nie zwalnia to organów od ustalenia wysokości i rodzaju dochodu nie tylko z racji uznaniowego charakteru świadczenia wynikającego z art. 40 ustawy, ale przede wszystkim dla oceny zaistnienia przesłanek z art. 2 ust. 1 ustawy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (B.N.) ze środków budżetu państwa realizowano wypłatę świadczenia dla kuratora 4 osób częściowo ubezwłasnowolnionych z tytułu sprawowania nad nimi kurateli.

Z przekazanej w 2018 r. Gminie Żurawina dotacji w wysokość 23.580,00 zł, kuratorowi osób częściowo ubezwłasnowolnionych wypłacono kwotę 23.572,27 zł, różnica w wysokości 7,73 zł została zwrócona do budżetu państwa. Natomiast z przekazanej Gminie Żurawina dotacji w 2019 r. (do 18 listopada) w wysokości 18.805,00 zł, kuratorowi osób częściowo ubezwłasnowolnionych wypłacono kwotę 18.677,08 zł, różnica w wysokości 127,92 zł została zwrócona do budżetu państwa.

Podstawa prawna: art. 2 ust. 1, art. 40 ust. 1, art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki, wypłacane ze środków budżetu państwa, wypłacać jedynie opiekunom prawnym osób całkowicie ubezwłasnowolnionych.

Podstawa prawna: art. 18 ust. 1 pkt 9, art. 53a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

W związku z powyższym kwotę otrzymanej dotacji, którą przeznaczono na wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla kuratora osób częściowo ubezwłasnowolnionych w 2018 r. w wysokości 23.572,27 zł i w 2019 r. w kwocie 18.677,08 zł należy uznać za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Z uwagi na powyższe podlega ona zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Podstawa prawna: art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

Termin wykonania: 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Żórawina

2. a/a

KRZYSZTOF C. DROBIEŃ
Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
w Wydziale Turystyki i Promocji Społecznej

Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt